

ASPECTE ALE EDUCAȚIEI ÎN CONTEXTUL DEZVOLTĂRII DURABILE

¹Dr., Sorin Petrică ANGHELUȚĂ

²Drd., Georgiana Carmen BADEA

¹Autoritatea Națională pentru Calificări,

Adresa: P-ta. Valter Maracineanu nr. 1-3, Intrarea B, etaj 2, cam. 164-166, Sector 1, 010155

București, România, Telefon: +40.21.313.00.51; +40.21.313.00.52; Email: office@anc.edu.ro

²Academia de Studii Economice din București, România, București, Piața Romană 6,

Tel.+4021319.19.00 <http://www.ase.ro>

Abstract

A future that implies sustainable development is a future that begins long before, with the participation of students in the learning process. The article analyzes the participation of adults in learning in Romania and the European Union. It is increasingly important for people to have high skills. Increasing the share of people with tertiary education is a European objective. Also, the article presents the situation of students enrolled in pre-university education.

Key words: educație, dezvoltare durabilă, piața muncii

JEL CLASSIFICATION: I25

Introducere. În condițiile îmbătrânirii populației, se adâncește penuria forței de muncă. Cu toate că România are o rată scăzută a șomajului, ea are una dintre cele mai ridicate rate de inactivitate din Uniunea Europeană. Astfel, ratele de ocupare și de activitate în rândul tinerilor, al femeilor, al lucrătorilor slab calificați, al persoanele cu handicap și al romilor, în special, sunt cu mult sub media Uniunii Europene. De asemenea, numărul tinerilor care nu sunt încadrați profesional și nu urmează niciun program educațional sau de formare este în continuare foarte ridicat.

În vederea găsirii unui loc de muncă stabil și de calitate, dar și pentru a-l păstra și pentru a participa cu succes la viața economică și socială, un factor esențial este dat de deținerea unor competențe de bază suficiente.

În urma unor sondaje internaționale a rezultat că, în România, adolescenții au deficiențe grave în ceea ce privește competențele de bază. Astfel, există o penurie de lucrători calificați, care este amplificată de rata ridicată de părăsire timpurie a școlii, dar și de rata scăzută de absolvire a învățământului superior. Zonele rurale sunt mai afectate de aceste probleme. Aici, accesul la un învățământ general de calitate este limitat, în special pentru copiii romi. Nivelul scăzut de educație al copiilor romi este cauzat și de greutatea de a atrage profesori buni în zonele rurale și în școlile cu un număr predominant de elevi romi. De asemenea, o influență negativă este dată și de segregare și de atitudinile discriminatorii.

În vederea obținerii unor progrese referitoare la combaterea inegalităților socio-economice în domeniul educației, este necesară aplicarea unor măsuri suplimentare.

Piața muncii solicită ca sistemul de formare profesională și tehnică să fie aliniat necesităților acesteia.

În ceea ce privește zonele rurale, rămânerea în urmă a acestora față de zonele urbane are efecte negative atât asupra accesului la piața muncii și la educație, cât și asupra accesului la servicii și la infrastructură, și la bunăstare materială.

Chiar dacă se consideră că dezvoltarea durabilă începe prin educația oferită copiilor, elevilor, creșterea perioadei de viață activă impune și o implicare corespunzătoare a adulților în procesul de formare, de învățare pe parcursul vieții. Astfel, Figura 1 prezintă evoluția participării adulților la învățare în România, pentru perioada 2002-2016 (%).

Se observă o variație aproape anuală a ponderii în care adulții participă la învățare. Această situație este similară atât pentru persoanele de gen masculin, cât și pentru persoanele de gen feminin.

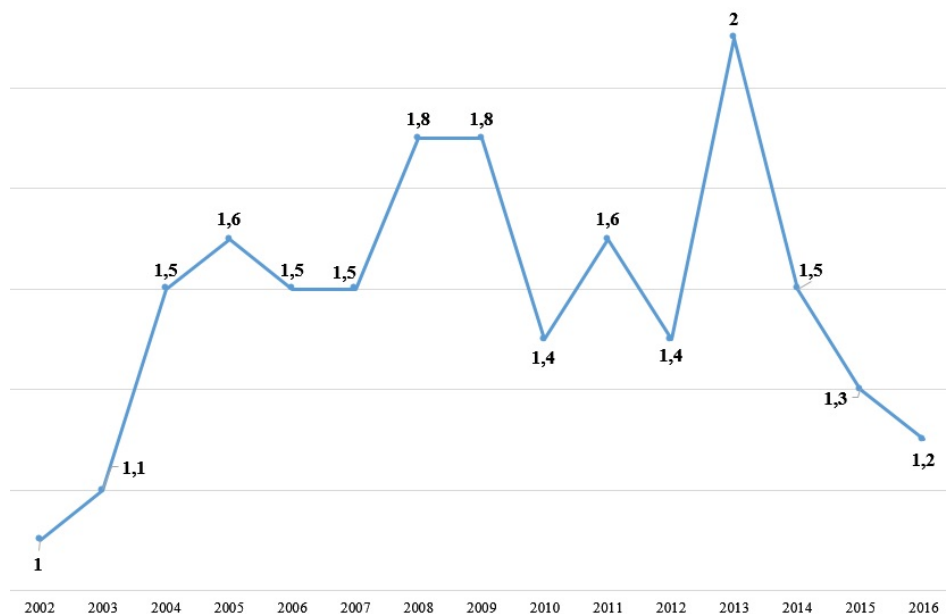


Figura 1. Participarea adulților la învățare (%)

Sursa: realizat de autori pe baza datelor existente pe site-ul EUROSTAT

Din datele prezentate, se constată că o creștere mai importantă a fost în perioada 2002-2005. Au urmat perioade de creșteri și scăderi ale acestui indicator, culminând cu un maxim în anul 2013 (2,0%). Tendința ultimei perioade de trei ani (2013-2016) este de scădere a ponderii adulților care au participat la învățare.

Pentru țările membre ale Uniunii Europene, situația comparativă este redată în Tabelul 1.

Tabelul 1. Situația comparativă a participării adulților la învățare (%)

Țara/Anul	2002	2016
UE (28 țări)	7,1	10,8
Austria	7,5	14,9
Belgia	6,0	7,0
Bulgaria	1,2	2,2
Cehia	5,6	8,8
Cipru	3,7	6,9
Croația	1,9	3,0
Danemarca	18	27,7
Estonia	5,3	15,7
Finlanda	17,3	26,4
Franța	2,7	18,8
Germania	5,8	8,5
Grecia	1,1	4,0
Irlanda	5,5	6,4
Italia	4,4	8,3
Letonia	7,3	7,3
Lituania	3,0	6,0
Luxemburg	7,7	16,8
Malta	4,4	7,5
Marea Britanie	21,3	14,4

Țara/Anul	2002	2016
Olanda	15,8	18,8
Polonia	4,2	3,7
Portugalia	2,8	9,6
România	1,0	1,2
Slovacia	8,5	2,9
Slovenia	8,4	11,6
Spania	4,5	9,4
Suedia	18,4	29,6
Ungaria	2,9	6,3

Sursa: realizat de autori pe baza datelor existente pe site-ul EUROSTAT

Din datele prezentate, se observă că, în anul 2016 față de anul 2002, cele mai mari creșteri au avut următoarele țări: Franța, Grecia, Portugalia, Estonia. Scăderi ale valorilor acestui indicator s-au înregistrat în: Slovacia, Marea Britanie, Polonia.

Pentru anul 2016, cele mai ridicate valori sunt în următoarele țări: Suedia (29,6%), Danemarca (27,7%), Finlanda (26,4%). Totodată, țările cu cea mai mică participare a adulților la învățare sunt: România (1,2%), Bulgaria (2,2%), Slovacia (2,9%), Croația (3,0%).

Un alt indicator important este ponderea persoanelor care dețin nivelul terțiar de educație, pentru grupa de vârstă 30-34 de ani.

Tabelul 2. Situația comparativă a ponderii persoanelor care dețin nivelul terțiar de educație (%)

Țara/Anul	2004	2016
UE (28 țări)	26,9	39,1
Austria	20,9	40,1
Belgia	39,9	45,6
Bulgaria	25,2	33,8
Cehia	12,7	32,8
Cipru	41,0	53,4
Croația	16,8	29,5
Danemarca	41,4	47,7
Estonia	28,3	45,4
Finlanda	43,4	46,1
Franța	35,6	43,6
Germania	26,8	33,2
Grecia	25,1	42,7
Irlanda	38,6	52,9
Italia	15,6	26,2
Letonia	18,2	42,8
Lituania	30,9	58,7
Luxemburg	31,4	54,6
Malta	17,6	29,8
Marea Britanie	33,6	48,1
Olanda	33,6	45,7
Polonia	20,4	44,6
Portugalia	16,3	34,6
România	10,3	25,6
Slovacia	12,9	31,5
Slovenia	25,1	44,2

Țara/Anul	2004	2016
Spania	36,9	40,1
Suedia	33,9	51,0
Ungaria	18,5	33,0

Sursa: realizat de autori pe baza datelor existente pe site-ul EUROSTAT

Față de anul 2004, în anul 2016, cele mai mari creșteri se constată în următoarele țări: Cehia, România, Slovacia, Letonia, Polonia.

În anul 2016, ponderi mai mari de 50% se înregistrează în următoarele țări: Lituania (58,7%), Luxemburg (54,6%), Cipru (53,4%), Irlanda (52,9%), Suedia (51%). De asemenea, sub 30% se înregistrează în următoarele țări: România (25,6%), Italia (26,2%), Croația (29,5%), Malta (29,8%).

Figura 2 prezintă evoluția ponderii persoanelor care dețin nivelul terțiar de educație, în România, pentru perioada 2004-2016 (%).

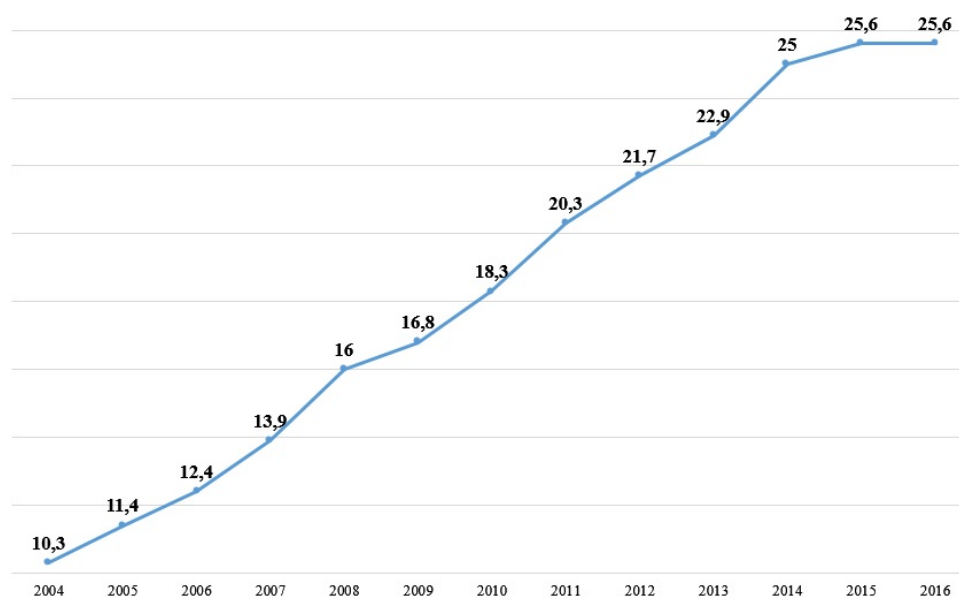


Figura 2. Evoluția ponderii persoanelor care dețin nivelul terțiar de educație (%)

Sursa: realizat de autori pe baza datelor existente pe site-ul EUROSTAT

Din figura anterioară, se observă că procentul persoanelor care dețin nivelul terțiar de educație a crescut anual, de la 10,5% în anul 2004, la 25,6% în anul 2016.

În contextul dezvoltării durabile, interesant de urmărit este și evoluția numerică a personalului didactic. Astfel, figura următoarea arată evoluția numerică a personalului didactic pentru perioada 1995-2015 (mii persoane).

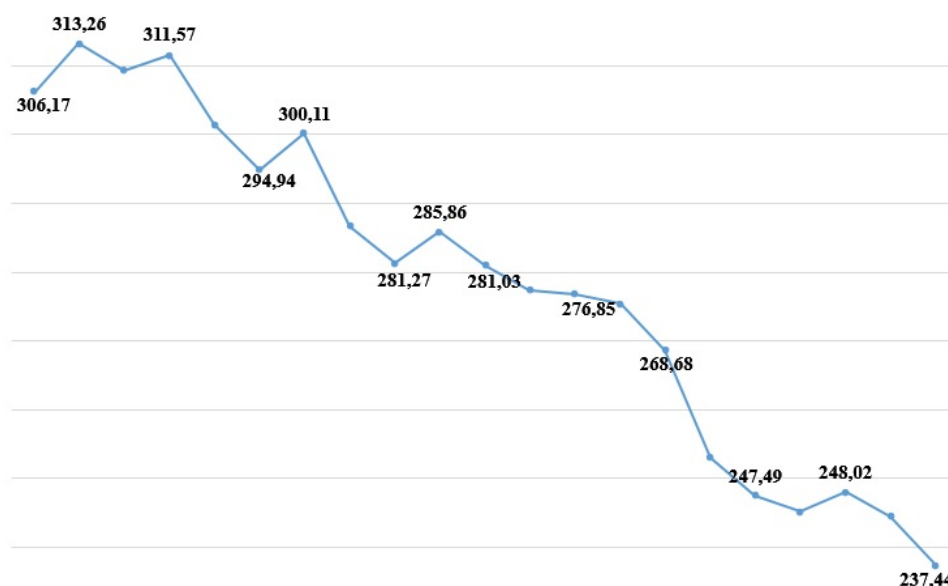


Figura 3. Evoluția numerică a personalului didactic, pentru perioada 1995-2015

Sursa: realizat de autori pe baza datelor existente pe site-ul Institutului Național de Statistică

Se observă un maxim în anul 1996 (313.255 persoane), tendința ulterioară fiind de scădere a personalului didactic, care ajunge la 237.443 persoane, în anul 2015.

Un alt indicator important este numărul elevilor înscriși în învățământul preuniversitar. Pentru perioada 1995-2015, figura 4 prezintă evoluția populației școlare din învățământul preuniversitar (milioane elevi).

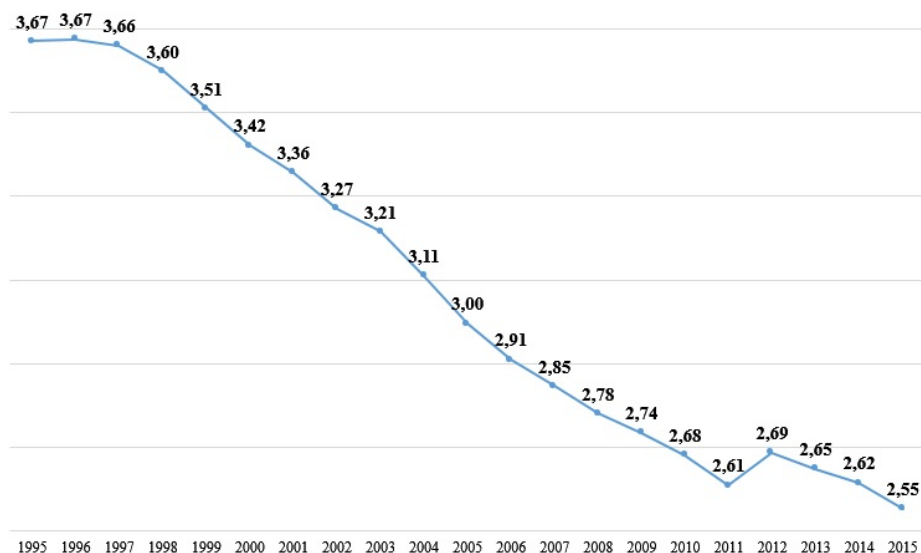


Figura 4. Evoluția elevilor înscriși în învățământul preuniversitar

Sursa: realizat de autori pe baza datelor existente pe site-ul Institutului Național de Statistică

Din datele prezentate, se constată o scădere continuă a numărului elevilor din învățământul preuniversitar, de la 3,67 milioane n anul 1995, la 2,55 milioane, în anul 2015. Astfel, în 20 de ani populația școlară din învățământul preuniversitar s-a micșorat cu aproximativ 30%.

CONCLUZII

Participarea elevilor la dezvoltarea de sine și la formarea personalității lor ne arată gradul în care educația este eficientă. Schimbările fără precedent din toate domeniile vieții sociale conduc la creșterea importanței care trebuie acordată educației în societate.

Sistemele naturale, sociale, economice și politice se găsesc din ce în ce mai mult într-o interdependență. În ultima perioadă, preocuparea oamenilor față de această interdependență a crescut. În contextul schimbărilor majore ce se petrec la nivel mondial, devin foarte importante acțiunile de colaborare prin parteneriate, cu scopul identificării unui echilibru între interese și priorități. Menținerea sustenabilității nu se poate realiza decât în contextul durabilității.

BIBLIOGRAFIE

1. Centrul Național de Dezvoltare a Învățământului Profesional și Tehnic, www.tvet.ro
2. Consiliul European - *Recomandare de Recomandare a Consiliului privind Programul național de reformă al României pentru 2017 și care include un aviz al Consiliului privind Programul de convergență al României pentru 2017*, Bruxelles, 15.06.2017
3. European Association for the Education of Adults, www.eaea.org
4. EUROSTAT, <http://ec.europa.eu/eurostat>
5. Institutul Național de Statistică, <http://www.insse.ro>
6. Ministerul Educației Naționale, <http://www.edu.ro/>
7. Ministerul Mediului, <http://www.mmediu.ro>
8. The Organisation for Economic Co-operation and Development (OECD) , www.oecd.org
9. The United Nations Economic Commission for Europe - *Education for Sustainable Development*